

טענה (2.3)

תהי סדרה מתכנת ויהי L הגבול שלה. יהיה $c \in \mathbb{R}$ קבוע. אזי הסדרה $\{ca_n\}_{n=1}^{\infty}$ מתכנסת לגבול $c \cdot L$.

הוכחה

קודם כל נטפל במקרה $c = 0$. אזי $ca_n = 0$ לכל n , לכן הסדרה $\{ca_n\}_{n=1}^{\infty}$ הינה הסדרה הקבועה $0, 0, 0, \dots$. לכל $\varepsilon > 0$, כל ca_n מקיים $0 = \{ca_n\} < \varepsilon$, לכן, $\lim_{n \rightarrow \infty} c \cdot a_n = 0 = c \cdot 0$.
 L . נניח $c \neq 0$ ויהי $\varepsilon > 0$ יהי $\varepsilon' = \frac{\varepsilon}{|c|}$. לפי הגדרת ההתכנסות, קיים N כך שלכל $n \geq N$ מתקיים $|a_n - L| < \varepsilon'$, אבל, לכל $n \geq N$,
 $|ca_n - c \cdot L| = |c| \cdot |a_n - L| < |c| \cdot \varepsilon' = \varepsilon$.
 הוכחנו שלכל $n \geq N$ מתקיים $|ca_n - c \cdot L| < \varepsilon$.
 כלומר $\lim_{n \rightarrow \infty} c \cdot a_n = c \cdot L$.

טענה (2.4)

תהיינה $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}, \{b_n\}_{n=1}^{\infty}$ שתי סדרות מתכנסות, יהיו M, L הגבולות שלהם בהתאמה כלומר $a_n \rightarrow L, b_n \rightarrow M$ אזי אם נגדיר $c_n = a_n + b_n$, הסדרה $\{c_n\}_{n=1}^{\infty}$ מתכנסת לגבול $L + M$.
 (ביחד עם הטענה הקודמת, אם $c_n = r \cdot a_n + s \cdot b_n$, $c_n \rightarrow r \cdot L + s \cdot M$)

הוכחה

יהי $\varepsilon > 0$. לפי ההגדרה של גבול, קיים N' כך שלכל $n \geq N'$ מתקיים $|a_n - L| < \frac{\varepsilon}{2}$. באופן דומה עם הסדרה השנייה, קיים N'' כך שלכל $n > N''$ מתקיים $|b_n - M| < \frac{\varepsilon}{2}$. יהי $N = \max\{N', N''\}$, לכן, לכל $n \geq N$,
 $|a_n - L| < \frac{\varepsilon}{2}$ וגם $|b_n - M| < \frac{\varepsilon}{2}$. לכן, לכל $n \geq N$

$$\begin{aligned} |c_n - (L + M)| &= |a_n + b_n - (L + M)| = |(a_n - L) + (b_n - M)| \\ &\leq |a_n - L| + |b_n - M| < 0.5 \cdot \varepsilon + 0.5 \cdot \varepsilon = \varepsilon \end{aligned}$$

לכן $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) = L + M$, מתכנסת, $\{c_n\}_{n=1}^{\infty}$.

הערה

• יש מבנה טבעי של מרחב וקטורי מעל \mathbb{R} על הקבוצה של כל הסדרות המתכנסות.

• הוכחנו שאם $\{a_n, b_n\}$ מתכנסות אזי גם $\{a_n + b_n\}$ מתכנסות. ההיפך אינו נכון, כלומר יתכן ש $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}, \{b_n\}_{n=1}^{\infty}$ מתבדרות (לא מתכנסות) אבל $\{a_n + b_n\}_{n=1}^{\infty}$ כן מתכנס.
דוג': $a_n = n, b_n = -n \rightarrow c_n = a_n + b_n = 0$.

טענה (2.5)

תהי $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ סדרה מתכנסת, אזי הקבוצה $\{a_1, a_2, \dots\} \subseteq \mathbb{R}$ חסומה (מלעיל ומלרע).

הוכחה:

יהי $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L$ (קיים ע"פ ההנחה). ניקח $\varepsilon = 1$ בהגדרה של התכנסות ונקבל N כך שלכל

$$L - 1 < a_n < L + 1 : n \geq N$$

נגדיר: $m = \min\{L - 1, a_1, a_2, \dots, a_{N-1}\}$ ונגדיר $M = \max\{L + 1, a_1, a_2, \dots, a_{N-1}\}$.

נשים לב כי $m \leq a_n$ לכל $n \geq 1$. אכן, אם $m \geq N$ אזי $m \leq L - 1 < a_n$ אם

$n \in \{1, 2, \dots, N - 1\}$ אזי ברור כי $m \leq a_n$ לפי ההגדרה של m הינו חסם מלרע של הקבוצה

$$\{a_n : n \geq 1\}$$

טענה (2.6)

תהיינה $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}, \{b_n\}_{n=1}^{\infty}$ סדרות מתכנסות לגבולות M, L בהתאמה. נגדיר $c_n = a_n \cdot b_n$

אזי הסדרה $\{c_n\}_{n=1}^{\infty}$ מתכנסת לגבול $M \cdot L$.

הוכחה:

לפי הטענה הקודמת, הקבוצות $\{a_n : n \geq 1\}$ חסומות. זה אומר שקיים $\{b_n : n \geq 1\}$, M' כך ש

$$|a_n| \leq M' \text{ לכל } n \geq 1 \text{ גם קיים } M'' \text{ כך ש-} |b_n| \leq M'' \text{ לכל } n \geq 1.$$

$$|a_n| \leq M' \text{ לכל } n \geq 1 \text{ אזי } |a_n| \leq M' \text{ לכל } n \geq 1.$$

נגדיר $T = \max\{|L|, |M|, M', M''\}$. נניח כי $T > 0$ (כי אם $T = 0$ אזי $a_n = b_n = 0$ לכל n

ואז הטענה טריוויה). יהי $\varepsilon > 0$. לפי ההגדרה של התכנסות מתקיים $|a_n - L| < \frac{\varepsilon}{2 \cdot T}$. באופן דומה

קיים N'' כך שלכל $n \geq N''$ מתקיים $|b_n - L| < \frac{\varepsilon}{2 \cdot T}$. יהי $N = \max\{N', N''\}$ אזי, אם

$n \geq N$ מתקיים:

$$\begin{aligned} |c_n - LM| &= |a_n \cdot b_n - LM| = |a_n b_n - b_n L + b_n L - LM| \\ &\leq |a_n - b_n - b_n L| + |b_n - LM| = |b_n| |a_n - L| + |L| |b_n - M| \\ &< M'' \cdot \frac{\varepsilon}{2T} + T \frac{\varepsilon}{2T} \leq T \frac{\varepsilon}{2T} + T \frac{\varepsilon}{2T} = \varepsilon \end{aligned}$$

אז הוכחנו כי $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n b_n = LM$.

טענה (2.7) – משפט הסנדוויץ'

תהיינה $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}, \{b_n\}_{n=1}^{\infty}$ שתי סדרות מתכנסות ששואפות לאותו גבול L . כלומר, $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = L$. תהי $\{c_n\}_{n=1}^{\infty}$ סדרה שלישית ונניח שלכל n מספיק גדול (קיים N , כל שלכל $n \geq N$, $a_n \leq c_n \leq b_n$ אזי בהכרח הסדרה $\{c_n\}_{n=1}^{\infty}$ מתכנסת לאותו גבול L .

הוכחה

יהי $\epsilon > 0$, קיים N' כך שלכל $n \geq N'$ מתקיים $|a_n - L| < \epsilon$ כלומר $L - \epsilon < a_n < L + \epsilon$. גם קיים N'' כך שלכל $n \geq N''$ מתקיים $|b_n - L| < \epsilon$ כלומר $L - \epsilon < b_n < L + \epsilon$. יהי $N''' = \max\{N, N', N''\}$ ויהי $n \geq N'''$ אזי $L - \epsilon < a_n \leq c_n \leq b_n < L + \epsilon$. סך הכל אם $n \geq N'''$ אזי $L - \epsilon < c_n < L + \epsilon$ כלומר $|c_n - L| < \epsilon$ לכן $\lim_{n \rightarrow \infty} c_n = L$.

טענה (2.8)

תהי $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ סדרה מתכנסת עם גבול 0 , תהי $\{b_n\}_{n=1}^{\infty}$ סדרה חסומה, אבל לא בהכרח מתכנסת, אזי הסדרה $\{a_n b_n\}_{n=1}^{\infty}$ לגבול 0 .

הוכחה

לפי ההנחה $\{b_n\}_{n=1}^{\infty}$ חסומה, לכן קיים M כך ש- $|b_n| \leq M$ לכל $n \geq 1$. יהי $\epsilon > 0$. קיים N כך שלכל $n \geq N$ מתקיים $|a_n - 0| < \frac{\epsilon}{M}$. לכן, לכל $n \geq N$:

$$|a_n b_n - 0| = |a_n| |b_n| < M \cdot \frac{\epsilon}{M} = \epsilon$$

הוכחה (עם סנדוויץ')

יהי $M > 0$ כך ש $|b_n| \leq M$ לכל $n \geq 1$ אזי $|a_n b_n| \leq M |a_n|$

$$-M |a_n| \leq a_n b_n \leq M |a_n|$$

לפי 2.3 $\rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} M \cdot a_n = M \cdot 0 = 0$

לפי 2.3 $\rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} -M \cdot a_n = M \cdot 0 = 0$

לפי סנדוויץ' $\rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n \cdot b_n = 0$